

Furek, A., Rothanzl, L. Zákon o svobodném přístupu k informacím a související předpisy

Komentář. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Linde, 2012, 1032 s.

Rostislav Vrzal*

K celkové koncepci díla lze konstatovat, že představuje ucelený a čtenářsky přehledný a pohodlný soubor poznatků k problematice tzv. informačního práva, neboť se zabývá všemi jeho aspekty, jak mezinárodními, tak vnitrostátními, právními i společenskými. Především lze ocenit strukturu publikace postupující od samotného zákona o svobodném přístupu k informacím s podrobným komentářem přes stěžejní související předpisy až po vzory nejčastěji užívaných podání, která, byť každý právník i laik má svůj vlastní osobitý styl, jistě mohou posloužit jako základ pro aplikaci samotného zákona o svobodném přístupu k informacím a tedy realizaci jednoho z ústavně zaručených práv.

Při podávání výkladu se zde významně a ku prospěchu čtenáře u spoluautorů projevuje skutečnost, že jde o osoby s dlouhodobou praktickou zkušeností v této oblasti, díky čemuž čtenář zaznamenává nejen náhled z pozice orgánu kontroly, ale jsou zde zohledněny i pozice povinných osob a žadatelů o informace, kde se spoluautoři nevyhýbají ani někdy výrazně citlivým otázkám, jakými je mimo jiné i občasné více či méně zjevné zneužívání práva na informace.

Jelikož právě oblast práva na informace je výšečí právního řádu, v níž má své nezastupitelné místo rozhodovací praxe, lze s povděkem kvitovat i obsáhlý soubor rozhodnutí v těchto otázkách, vždy pečlivě přiřazených k jednotlivým ustanovením zákona o svobodném přístupu k informacím, kde rovněž nutno ocenit, že se spoluautoři nezdráhají s některými podle nich spornými závěry soudní praxe polemizovat, jako je tomu např.

v otázce zveřejňování údajů o platech ve veřejné správě, ale i jinde.

Velmi výrazným kladem díla je taktéž obsáhlý seznam literatury, opět ve vztahu ke konkrétním ustanovením zákona o svobodném přístupu k informacím, kde čtenář nalezne mnoho inspirativních zdrojů pro další práci s informačním právem.

Dále je zapotřebí pozitivně hodnotit způsob, jakým se spoluautoři vypořádávají s problémy, v nichž doktrína či praxe buď nabízí více řešení, kdy zpravidla spoluautoři sdělují svůj preferovaný právní názor, nebo tam, kde řešení dosud prezentováno nebylo, nabízejí vlastní pohled, který předkládají k další odborné debatě.

S ohledem na značnou obsáhlou komentářové části díla se jako klíčové pro dobrou orientaci jeví být označování všech marginálních rubrik u jednotlivých ustanovení kromě jejich postupného číslování též zkráceným názvem, reflektujícím obsah příslušné marginální rubriky, což pohřichu v českých podmínkách prozatím není tradicí, ačkoliv by to nepochybně zvýšilo nejen uživatelské pohodlí čtenáře, nýbrž i samotnou kvalitu odborných děl.

Závěrem tedy možno konstatovat, že recenzovaná publikace splňuje prakticky veškeré cíle, které si v předmluvě její spoluautoři vytyčili, je svým celkovým pojetím vhodná jak pro praktikující právníky, tak laickou veřejnost, neboť se snaží podávat výklad srozumitelným jazykem bez nadbytečného zahlcování textu přílišným množstvím ryze odborných výrazů, a v neposlední řadě je v některých sporných otázkách velmi dobrým základem pro hledání teoretických i praktických východisek.

* JUDr. Rostislav Vrzal, právník, Česká televize, Televizní studio Brno.

Jediné, s čím si při veškeré úctě k váženým kolegům dovolím vyslovit zásadní nesouhlas, je část myšlenky vyslovené na straně 55 v marginální rubrice č. 32. Zde sice spoluautoři zcela správně připomínají, že „Stát a územní samosprávné celky mohou k plnění svých úkolů zřizovat právnické osoby. Taková právnická osoba může být předně zřízena přímo právním předpisem....“, nicméně jako příklady takto zřízených právnických osob uvádějí vedle jiných podle mého soudu nepřiléhavě též Českou televizi a Český rozhlas.

Ačkoliv zde totiž kolegové mají plnou pravdu v tom, že tyto dvě právnické osoby byly zřízeny právním předpisem, přesněji zákonem, tedy aktem státu, ne-

stalo se tak mimo jakoukoli pochybnost za účelem plnění úkolů státu či územních samosprávných celků, ale za účelem poskytování veřejné služby v oblasti televizního, resp. rozhlasového, vysílání, což pokládám za významné zdůraznit nejen z pozice právníka obecně, ale rovněž jako zaměstnanec České televize, který je v rámci jejího brněnského studia odpovědný za právní stránku naplňování tohoto poslání.

Ani tento dílčí názorový nesoulad však nic nemění na výše popsaném velmi kladném hodnocení recenzovaného díla, které je jistě plně způsobilé stát se významným příspěvkem pro teorii i praxi ústavního práva.